

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta	Bc. Dana Suková
Téma práce	Odvětvová restrukturalizace regionální ekonomiky a její dopad na obce vybraného regionu
Jméno oponenta vč. titulů Pracovní pozice ¹	Ing., Mgr. David Suchánek, Ph.D. Interní auditor – ČSOB Pojišťovna
Vedoucí diplomové práce	Doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.

Kritéria hodnocení práce	úroveň						
	výbor- ná	výborná minus	velmi dobrá	velmi dobrá minus	dobrá	nedosta- tečná	nelze hodnotit
Stanovení cíle práce a míra jeho naplnění					X		
Logika struktury práce				X			
Hloubka provedené analýzy vč. nároků na podkladové materiály					X		
Práce s českou literaturou včetně citací			X				
Práce se zahraniční literaturou včetně citací				X			
Využitelnost návrhů a doporučení					X		
Formální úprava práce (text, grafy, tabulky)			X				
Stylistická úroveň			X				

Pozn.: Odpovídající hodnocení jednotlivých hledisek označte „x“.

Hlavní pozitiva práce:

Diplomantka si pro svoji práci zvolila téma odvětvové restrukturalizace vybraného regionu, v našem případě Ústeckého kraje. Toto téma je velice zajímavé, neboť problematika restrukturalizace vybraných regionů a s nimi související sociální a ekonomické dopady jsou v podmínkách České republiky velice živé a jistě se s nimi budeme potýkat i mnoho dalších let. Rovněž výstupy z analýzy tohoto tématu by se daly zobecnit i pro další, nejen české, regiony. Mohly by posloužit jako možná predikce dalšího směřování vytypovaných regionů.

Hlavním cílem diplomové práce byla analýza regionální ekonomiky Ústeckého kraje od 90. let 20. století po současnost a změny v jeho odvětvové struktuře. Práce se zabývá zejména změnami v průmyslových odvětvích v kraji, a zda tyto změny měly vliv na vybrané obce kraje z ekonomického a demografického hlediska. Na základě tohoto přístupu byly i testovány představené hypotézy. Předností práce je široká analýza dat za zkoumané období a popis situace v různých historických etapách vývoje kraje.

Hlavní negativa práce:

Autorka ve svém stanoveném cíli chce analyzovat regionální ekonomiku zvoleného kraje z pohledu obcí, kterými jsou ale vybírány okresní města, ačkoliv na menší sídla může být dopad mnohem závažnější. Na úvod práce by jistě bylo vhodné prostudovat obdobnou zahraniční literaturu, která řešila restrukturalizace v jiných, zejména rozvinutých zemích. Možností by byly jistě celá řada, např. (severní Anglie, německé Porúří, atd.). Ze studia těchto pramenů by jí jistě mohly vyjít podobnosti se situací v Ústeckém kraji a diplomantka by se dozvěděla, jak se situace řešila jinde, jak vše dlouho trvalo a s jakými výsledky. Diplomové práci by tento úvod dodal potřebná teoretická východiska. Autorka se ve své práci převážně spoléhá na popis situace a interpretaci statistických dat, které bohužel většinou jen konstatuje bez hlubší analýzy širších souvislostí.

Při úvodním historickém popisu není nikterak zmíněn významný faktor, který předurčil mnoho současných problémů v regionu, a tím byly důsledky druhé světové války. Jednalo se nejprve o likvidaci židovských vlastníků továren a následně odsunutí vzdělaného německého obyvatelstva a příliv „novousídlenců“ z jiných částí republiky, kteří měli mnohokrát k přesídlení jen ziskové motivy, bez jakéhokoliv vztahu k regionu.

¹ Údaj je významný pro posouzení vztahu oponenta k tématu práce.

Samotné formulované hypotézy by bylo vhodné podrobit kritickému pohledu z hlediska jejich limitů a následně vypořádajícím možnostem. Vliv míry nezaměstnanosti jistě může být ovlivňován zaměstnaností v průmyslu, ale i z autorčinných dat vyplývá, že průmysl není zdaleka největším zdrojem pracovních míst v regionu. Pro výpočet míry nezaměstnanosti je důležitý i celkový počet potenciálních pracovníků v regionu, o čemž se zde vůbec nehovoří, nehledě na počet samostatně podnikajících osob. Pokud by tedy například počet zaměstnatelných lidí klesal rychleji, než počet lidí zaměstnaných v průmyslu, či rostl počet podnikatelů, míra nezaměstnanosti by rovněž klesala. V posledních 20 letech došlo rovněž k minimálně 2 významným změnám metodiky výpočtu míry nezaměstnanosti, což není v práci nikterak zmíněno, ani jak je s tímto faktem pracováno.

U druhé hypotézy, zabírající se migračním saldem, je rovněž důležité, kolik pracovníků celkově vstupuje na trh práce či z něj naopak odchází vlivem demografického vývoje, což může být mnohem významnější na zaměstnanost než samotná migrace. Autorka si rovněž vybrala jen okresní města a patrně vycházela z informací o oficiálně nahlášených osobách, což nemusí být opět zrovna správný předpoklad. Obecně dochází v posledních letech k odlivu obyvatel z měst do satelitů, což ale vůbec nesouvisí se zaměstnaností.

Poslední hypotézu vztah daňových příjmů obcí a zaměstnanosti v kraji je opět velice jednoduché podrobit oponentuře, neboť jak sama autorka zmiňuje, daňové příjmy obcí ve vztahu k zaměstnanosti na daném území tvoří jen část celkových příjmů a ještě je jejich výše velice závislá na politickém rozhodovacím procesu. Zde by byl vhodný alespoň minimální exkurs do historie změn v nastavení těchto příjmů a alespoň základní popis jejich výpočtu. Rovněž vazba mezi zaměstnaností v daném městě a kraji jako takovém může být velice sporná. Celkově se nedá říci, že autorkou vyvozené závěry z testovaných hypotéz je možné jednoduše interpretovat bez zmínění všech důležitých limitů.

Závěrem bych zmínil alespoň pár konkrétních nejasností objevených v diplomové práci. Autorka používá pojem České země, ale historicky se velice měnilo, co mezi ně v daném období patřilo. V tabulkách jsou občas patrně numerické chyby např. tabulka č.6 – co tvoří zbytek do 100%? Obdobné tabulka č.19 – součet je vždy přes 100%.

Občas by jistě bylo vhodné v tomto typu práce použít jiný jazyk než např. konstatování na str.29: "V únoru 1948 byla poražena buržoazie a vzrostl vliv KSČ, politická moc byla v rukou dělnické třídy, která byla spojena s pracujícími rolníky".

Str.41 – ČEZ stále nemá skutečného vlastníka!

Otázky k obhajobě (1-2):

Jaký časový horizont ještě autorka očekává, že bude nutný, pro restrukturalizaci regionu a zda nastoupená cesta jde správným směrem?

Co by se mohlo udělat za posledních 20 let jinak, kdyby šlo vrátit čas a jak vnímá význam těžby uhlí pro budoucnost regionu?

Práce JE² - NENÍ² doporučena k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň³:

Velmi dobře minus

V Pardubicích dne 11.8.2014

Podpis oponenta:

² Nehodící se prosím škrtněte.

³ Do rámečku prosím vypište slovní hodnocení z této škály: výborně, výborně minus, velmi dobře, velmi dobře minus, dobře, nevyhověl/a